

FOLKETINGET

Europaudvalget

Til: Udvalgets medlemmer

Dato: 20. juni 2023

Foreløbigt referat af Europaudvalgets møde 14/6-23 vedr. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om naturgenopretning

På grund af sagens aktualitet omdeles hermed et foreløbigt referat af Europaudvalgets møde 14. juni 2023 vedr. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om naturgenopretning (pkt. 1 på rådsmøde (miljø) den 20. juni 2023), som blev forelagt til forhandlingsoplæg.

Med venlig hilsen
Europaudvalgets sekretariat

FO 1. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om naturgenopretning

– *Generel indstilling*

KOM (2022) 0304

Rådsmøde3959 – Bilag 1 (samlenotat side 2)

KOM (2022) 0304 – Bilag 11 (henvendelse af 9/6-23 fra Danmarks Fiskeriforening)

KOM (2022) 0304 – Bilag 10 (henvendelse af 5/6-23 fra Danmarks naturfredningsforening)

KOM (2022) 0304 – Bilag 9 (brev til Miljøministeriet fra Naturgenopretningsfonden)

KOM (2022) 0304 – Bilag 8 (miljøministerens kommentar til henvendelse af 27/3-23 fra Tænketanken Hav)

KOM (2022) 0304 – Bilag 7 (miljøministerens kommentar til henvendelse af 22/3-23 fra Det Grønne Kontaktudvalg)

KOM (2022) 0304 – Bilag 6 (henvendelse af 27/3-23 fra Tænketanken Hav)

EUU alm. del (20222) – Bilag 385 (henvendelse af 28/3-23 fra KL's Internationale udvalg)

KOM (2022) 0304 – Bilag 4 (henvendelse af 22/3-23 fra Det Grønne Kontaktudvalg)

Miljøministeren: Punktet er på rådsmødet til generel indstilling. Jeg forelægger punktet til forhandlingsoplæg.

Naturgenopretningsforordningens overordnede formål er at rette op på tilbagegangen i Europas natur og biodiversitet. Kommissionen foreslår overordnet, at medlemsstaterne skal have iværksat genopretningsforanstaltninger, der dækker 20 pct. af EU's land- og havareal i 2030 og alle EU's økosystemer med behov for genopretning i 2050.

Med henblik på at nå de overordnede mål foreslår Kommissionen en række konkrete delmål for medlemsstaternes indsatser i 2030, 2040 og 2050 – fordelt på forskellige økosystemer, naturtyper, levesteder og artsbestande.

Forslaget skærper også kravene til ikkeforringelse af en lang række naturtyper og levesteder.

Som et centralt element skal medlemsstaterne udarbejde nationale naturgenopretningsplaner, der kvantificerer de områder, der skal genoprettes, og beskriver indsatserne. Den første genopretningsplan skal udarbejdes, 2 år efter at forordningen er trådt i kraft, og skal derefter revideres hvert 10. år.

Der er også en række løbende overvågnings- og rapporteringsforpligtelser, der skal sikre, at medlemsstaterne er på rette kurs.

For regeringen er det helt centralt, at der tages effektive skridt til at styrke den langsigtede genopretning og bevaring af biodiversiteten. Biodiversiteten er under pres, og vores generation *skal* have løst biodiversitetskrisen, ligesom vi skal løse

klimakrisen. Regeringen hilser det derfor velkommen, at Kommissionen har fremsat forslaget. Vi støtter formålet om en langsigtet forbedring af naturen og biodiversiteten i EU.

Kommissionens forslag adresserer de væsentlige problemstillinger. Det gælder en styrket indsats for naturen på land og til havs, grønnere byer, genopretning af vandløb, flere bestøvere og mere biodiversitet i landbrug og i vores skove. Det vil bidrage til at sikre og forbedre biodiversiteten og have en positiv værdi for vores samfund. Det kan være i form af renere luft og drikkevand, øget sundhed, sunde og bæredygtige fiskebestande og landbrug. Det vil også bidrage positivt til klimaindsatsen.

Forordningen vil også være et væsentligt skridt i EU's efterlevelse af de internationale aftaler på området, herunder Kunming-Montreal-aftalen fra biodiversitetskonventionens COP15.

Kommissionens forslag er ekstremt ambitiøst. Men jeg skal også være ærlig og sige, at forslaget ikke virker lige gennemtænkt på alle områder. Det forekommer unødigt omkostningstungt, og det mangler en overordnet balance i forhold til andre nødvendige samfundshensyn, som kan gøre det vanskeligt at realisere. Naturgenopretning kan jo ikke stå alene i verden. Vi skal f.eks. også have løst klimakrisen. Biodiversitetskrisen og klimakrisen går hånd i hånd, og det skal løsningerne også gøre. Det har Kommissionens forslag ikke taget nok højde for. Der er således en fare for, at forslaget kan spænde ben for Danmarks og andre EU-landes ambitiøse klimaplaner. Herunder ikke mindst for opskaleringen af vedvarende energi og vores planer om udbygning af havvind i Nordsøen og Østersøen. Det er derfor ekstremt vigtigt, at vi finder en løsning, der tilgodeser både biodiversiteten og vores klimaplaner. Det er nødvendigt for at lykkes med den grønne omstilling, og for at bremse opvarmningen af kloden.

Der er ingen tvivl om, at det er vanskeligt at finde de rette balancer mellem forbedring af naturen og andre nødvendige samfundshensyn. Og det er langt fra kun i Danmark, at vi er opmærksomme på dette. I de andre EU-lande og i Europa-Parlamentet er der også heftige debatter om forslaget, og forhandlingerne i Rådet har været lange og vanskelige.

I forhandlingerne har regeringen fokuseret på at finde den rette balance mellem biodiversiteten og andre væsentlige samfundshensyn. Vi har arbejdet for mere fleksibilitet i forslaget på områder, hvor det er for byrdefuldt og indgribende – herunder for at Danmark fortsat kan prioritere væsentlige samfundsmæssige hensyn som vedvarende energi, forsvarsaktiviteter og fødevarerproduktion. Vi har også arbejdet på at nedbringe forslagets betydelige økonomiske konsekvenser, samtidig med at vi får en ambitiøs ramme for genopretningen af naturen og biodiversiteten.

Forhandlingerne er stadig væk i gang. På nogle områder har formandskabets kompromisforslag bevæget sig i vores retning. Det gælder ikke mindst for udbygning af havvind. Men som det ser ud nu, vil konsekvenserne af forslaget dog stadig på nogle områder være meget byrdefulde.

Forhandlingerne har været usædvanligt hårde, og de kommer til at løbe helt frem til rådsmødet den 20. juni 2023. Om det vil lykkes for formandskabet at lande sagen, er det for tidligt at sige noget om. Fra dansk side arbejder vi selvfølgelig videre helt frem til målstregen. Hvis vi når i mål, vil vi få en balanceret og meget ambitiøs regulering, der vil være et stort skridt i kampen for at løse biodiversitetskrisen.

FO Det indstilles, at man fra dansk side støtter forslaget, idet der

- lægges afgørende vægt på et tilfredsstillende resultat for Danmark ud fra en samlet vurdering af imødekommelse af nedenstående vægte.
- lægges stor vægt på, at erhvervsøkonomiske og statsfinansielle omkostninger nedbringes, herunder at administrative omkostninger reduceres, bl.a. ved at gøre kortlægning og tilstandsvurdering så risikobaseret som muligt.
- lægges stor vægt på, at kravet om at undgå forringelse af naturen justeres, f.eks. ved at der indføres en væsentlighedsgrænse for forringelse, at undtagelser til kravet baseres på en generel vurdering frem for konkrete projekter, og kravet kun omfatter områder, som skal genoprettes eller er i god tilstand.
- lægges stor vægt på, at krav til genopretning af havnatur justeres, så målene er i overensstemmelse med relevant EU-regulering og at marine bløde sedimenttyper (gruppe 7) udgår af forslaget.
- lægges stor vægt på, at sikre uændrede muligheder for VE-udbygning (vedvarende energi), enten ved at VE undtages alle forordningens krav eller ved tilsvarende løsninger, hvor der indføres tilstrækkelig fleksible og smidige regler for VE.
- lægges stor vægt på, at undtagelse af arealer medfører en tilsvarende reduktion i det samlede genopretningsmål.
- lægges stor vægt på, at mål for udtag af lavbundsgrunde nedjusteres.
- lægges stor vægt på, at biodiversitetsmål for landbrugsøkosystemer frafaldes eller justeres, herunder kulstoflager i dyrkede mineraljorder, sommerfugleindeks og indeks for agerlandsfugle, samt at der er mulighed for finansiering af nye krav via midler under den fælles landbrugspolitik.
- lægges stor vægt på at opnå enten en generel undtagelse for arealer, der benyttes af Forsvaret, eller at der i forordningen gives mulighed for at gå uden om arealer der benyttes af Forsvaret i den nationale implementering.

Christian Friis Bach: Forslaget viser, at det i høj grad er EU, der er drivende, når det gælder indsatsen for natur og biodiversitet i Europa, og ikke mindst i Danmark. Det skal man bemærke og anerkende.

Til gengæld er Radikale Venstre ikke helt så glade for forhandlingsoplægget, da Danmark ikke går med på den ambitiøse linje. Ministeren har selv sagt på råds-

mødet i december 2022, at det er vigtigt, at vi øger indsatsen. Vi mener ikke, at ministerens budskaber i forhandlingsoplægget lever op til den ambition.

Er ministeren enig i, at Kommissionen lægger stor imødekommenhed og fleksibilitet ind i sit forhandlingsudspil?

Vil ministeren redegøre for eventuelle ændringer og forringelser i forhold til det hidtidige svenske kompromisforslag?

Hvordan ser regeringen på udfordringerne i lyset af det svenske formandskabs kompromisforslag og Kommissionens forhandlingsudspil fra 8. juni 2023? Og tøver man med at stemme for at tilpasse forslaget til forordningen?

Arbejder regeringen for yderligere lempelser af forslaget ud over det, der er indeholdt i det svenske formandskabs kompromisforslag og i Kommissionens eget forhandlingsudspil?

I lyset af, at regeringen fremlægger sine økonomiske betæneligheder til forslaget, vil vi opfordre regeringen til at gennemføre en analyse af forslaget med det nye redskab »Grøn REFORM«, som jo snart er klar. Kan vi få en analyse af de bredere økonomiske konsekvenser, hvor vi også inddrager den positive samfundsøkonomiske effekt af forslaget?

Angående det marine indhold: Hvilke andre EU-direktiver forpligter Danmark til at opnå god miljøtilstand? Vil ministeren redegøre for Danmarks holdning til ambitionsniveauet for marine naturtyper? Er det korrekt, at det er svækket i det svenske kompromisforslag, og at det i høj grad er bundtrawlene, som regeringen har fokus på? Det bliver fremført i høringssvarene, at man ved at tilgodese det ikke-bundslæbende fiskeri kunne gøre det endnu stærkere og dermed bidrage til økonomisk rentabilitet.

Støtter Danmark en udsættelse af tilstandsvurderingen af marine naturtyper til 2040? Og vil det indebære forsinkelser af de genopretningsforanstaltninger, som er nødvendige for de naturtyper, hvor tilstanden viser sig at være ringe?

Radikale Venstre kan umiddelbart ikke støtte forhandlingsoplægget, men vi ser frem til en positiv drøftelse.

Miljøministeren: Jeg er helt enig i, at EU er en drivende kraft. Det har ikke været sådan i hele EU's tid, men det er det nu. EU er en meget ambitiøs og stærk drivende kraft i den grønne omstilling. Det svenske formandskab har løftet opgaven ekstremt flot. Jeg har været i tæt dialog med den svenske miljøminister, Romina Pourmokhtari, og der er lydhørhed over for de danske synspunkter. Vi står ikke alene med synspunkterne – mange andre lande vurderer situationen på samme vis som os.

Det er korrekt, at der er kommet et kompromisforslag. Der er møde i Coreper i dag den 9. juni 2023, og der er møde igen på fredag den 16. juni, hvor vi forventer et nyt kompromisforslag. Vi kender dog ikke retningen for det nye kompromisforslag.

Angående de økonomiske konsekvenser: Det er helt klart, at bevarelse og forbedring af naturen indebærer betydelige samfundsøkonomiske værdier. Bereg-

ninger viser, at der vil blive gjort stort indhug i det globale bnp, hvis ødelæggelsen af biodiversitet fortsætter. Der er ingen tvivl om, at det er en kæmpe regning for samfundet. Det er ikke udelukkende derfor, vi skal arbejde for at bevare biodiversitet, men det betyder selvfølgelig noget.

Kommissionen gør selv opmærksom på usikkerheden ved estimatet af de samfundsøkonomiske gevinster af forslaget. Vi har i Miljøministeriet vanskeligt ved at forholde os til Kommissionens skøn, bl.a. fordi Kommissionen ikke har beskrevet, hvilke antagelser eller analysemetoder man har lagt til grund. Det er altså uklart, hvordan Kommissionen er nået frem til disse tal, og vi har ikke en regnemodel for det. I takt med, at man forhandler sig frem til et konkret forslag, og at der bliver udviklet stærkere regnemetoder, er det helt oplagt interessant at gøre brug af dem. Men det er komplekse problemstillinger, som væver ind i hinanden, så det er ikke nogen nem analyse.

Angående de marine naturtyper: Danmark støtter den fleksibilitet, som svenskerne har præsenteret. De bløde sedimenter er grus og sand, og vi har fokus på netop det, fordi vi lige har lavet en fælles havplan i Folketinget, hvor vi fordobler arealet til udbygning af vindmøller, som skal placeres på grus- og sandbund. Så vi er nødt til at sikre os, at vi kan fortsætte med de planer. Herudover er der fortsat 2030-mål for de øvrige naturtyper, altså ålegræs, stenrev og andet.

Niels Flemming Hansen: Det Konservative Folkeparti kan ikke støtte den fremlagte linje for regeringen. De samfundsøkonomiske konsekvenser tager ikke højde for EU's tilskudsmidler til naturgenopretning ej heller vedtagne danske indsatser såsom udtag af lavbundsjord osv. Regeringen burde hellere se på en ambitiøs forordning som et element af den samlede lov om natur og biodiversitet med mål og virkemidler, som det står beskrevet i regeringsgrundlaget. Der er masser af knaster i det oprindelige udkast til forordningen, men regeringens ønske om at trække det i en mere uambitiøs retning kan vi desværre ikke støtte.

Alex Ahrendtsen: Biodiversitet er godt og anerkendelse til regeringen for at forsøge at nedtone noget af det værste ved denne forordning, som på nogle punkter er ret ekstrem. Forordningen er sympatisk, men den er også virkelig dyr og næsten illusorisk. Vi vurderer, at det vil lægge en kvælende dyne over dansk erhvervsliv – især de erhverv, vi lever af. Det vil som minimum give en merudgift på 1,5 mia. kr., så vidt vi vurderer.

Dertil kommer de delegerede retsakter. Jeg har svært ved at vurdere rækkevidden af dem. Hvad kommer det til at betyde for kystfiskeren eller landmanden i Danmark, at Kommissionen får disse bemyndigelser?

Kommer reglerne for bundtrawl til at gælde for kystfiskernes bundtrawl, eller kommer det til at gælde de nederlandske fiskeres bomtrawl, som jo stadig huserer i danske farvande?

Dansk Folkeparti støtter ikke forhandlingsoplægget, som det foreligger nu.

Miljøministeren: Regeringen arbejder stenhårdt på at opnå et resultat, som vi kan stemme ja til. Der findes givetvis også lande, som har en anden interesse.

Det er ikke regeringens holdning. Man kan ikke få alt, men ud fra en samlet vurdering ønsker vi at finde en fælles løsning.

Angående de delegerede retsakter vil det være Kommissionen, der vil kunne tilpasse grupperne af naturtyper og de indikatorer, man skal overvåge. Det gælder også de marine naturtyper. Regeringen mener, at bemyndigelser til Kommissionen bør vedrøre ikkevæsentlige forhold og være afgrænsede i forhold til formål, indhold, omfang og varighed.

Problemstillingen med de nederlandske bomtrawl håndteres i havstrategidirektivet.

Marianne Bigum: Regeringen sætter i sin beregning af de erhvervsøkonomiske konsekvenser kun værdi på tab fra trawlfiskeriet og ikke på det øgede potentiale for garnfiskeriet. Ministeren nævner selv i forhandlingsoplægget behovet for at nedbringe de erhvervsøkonomiske og statsfinansielle omkostninger. Anerkender ministeren, at det giver et skævt og ufuldstændigt billede af de erhvervsøkonomiske konsekvenser alene at undersøge værdien af gevinsterne for trawlfiskeriet, og hvorfor har regeringen valgt at gøre det sådan?

Erling Bonnesen: Venstre støtter forhandlingsoplægget. Vi finder det meget vigtigt, at ministeren bliver udstyret med et bredt mandat, så ministeren har god mulighed for at forhandle i en så vanskelig sag som denne.

Vi er i Venstre helt med på, at vi skal passe godt på vores natur, miljø og biodiversitet. Men vi skal altså også have en fødevarerproduktion i bred forstand fremover. Her tænker jeg på primære landbrug og fiskeri, og i disse kriser er man nødt til at sikre stabile fødevarerforsyninger, så både landmænd og fiskere stadig væk er interesserede i at investere i erhvervet i fremtiden.

Det samme kan man sige om produktionsskov. Det er jo fint, at der skal være urørt skov, men vi skal også gerne have plantet mere skov, og det kniber, fordi skovejere er i en usikker situation. Vi er nødt til at have stabile forhold på området.

Udtag af lavbundsjord blev nævnt, og det har vi nogle gode aftaler om at gøre noget mere ved her i Danmark. Der er brug for at blive sat på plads, at der ikke er tale om, at vi slækker på udtag af lavbundsjord her i Danmark.

Miljøministeren: Til Marianne Bigum: Det er uden for enhver tvivl, at det vil fremme fiskebestandene, hvis man reducerer forskellige former for trawl og indfører mere skånsomt fiskeri. Til gengæld er det enormt vanskeligt at lave en præcis beregning af de økonomiske konsekvenser. Men din pointe er helt korrekt. Vi kan se en meget positiv udvikling, de steder, hvor vi har beskyttet fiskebestandene.

Til Erling Bonnesen: Forordningen ændrer ikke på den allerede planlagte danske indsats for udtag af lavbundsjord. Vi har en meget stor opgave foran os. Mange af Folketingets partier har aftalt en stor udtagning fra landbrugsproduktion, og dermed sikrer vi biodiversitet og vandmiljø. Det er et vigtigt område, som der er stor opbakning til mange steder.

Theresa Scavenius: Det er i udgangspunktet rigtig dejligt, at ministeren er enig i, at vi har et problem med natur og biodiversitet, og at EU er et godt sted at arbejde for det, og at forslaget adresserer en masse relevante indsatser. Derfor er det bemærkelsesværdigt, at regeringen forsøger at udvande forslaget. Alternativet er imod forhandlingsoplægget. Vi ser ikke natur og klima som et erhvervsøkonomisk spørgsmål. Vi er nødt til at se det, ligesom når vi ser børneslaveri – så forbyder vi det. Det har nogle erhvervsmæssige økonomiske omkostninger. Man kunne producere sko og tøj endnu billigere, hvis man kunne bruge 5-årige til det, men det har vi nogle moralske og politiske standarder for. På samme måde handler miljø, klima og natur ikke udelukkende om økonomi. Det er tydeligt, at man stadig prioriterer landbrugets og fiskeriets økonomiske interesser højest.

Angående tidsplaner: Der er kommet rigtig gode høringsvar fra vores ngo'er, men det virker ikke til, at man lytter til det i Miljøministeriet. Det hænger godt sammen med regeringens politiske linje, hvor man udarbejder en havplan i Erhvervsministeriet, hvor man netop beskytter det bundslæbende fiskeri frem for at fremme alle de andre, som kan give flere fisk og dermed have nogle andre økonomiske effekter.

Søren Søndergaard: Det er et godt forslag fra Kommissionen. Det er ærgerligt, at den danske regering ser det som sin opgave at gøre det mindre ambitiøst – samtidig med at man hævder, at man har en grøn profil. Det er tankevækkende, at det første, man lægger vægt på, er de erhvervsøkonomiske interesser. Det er også tankevækkende, når man ser, hvilke ting naturen i hvert fald ikke må stå i vejen for. Det er udbygning af vedvarende energi, landbrugsproduktion, fiskeri, klimatilpasning, råstofudvinding, anlæg og udvidelse af TREFOR-infrastruktur og forsvarsaktiviteter. Det er stort set alt. Derfor kan man lige så godt sige, at den danske regerings position er, at dette ikke skal have den effekt, som der er tiltænkt.

Enhedslisten støtter Kommissionens udspil, men vi kan ikke støtte forhandlingsoplægget.

Vi har det sædvanlige problem, at vi ikke har haft mulighed for at læse forhandlingsoplægget på forhånd. Så vidt jeg hørte, startede ministeren med at lægge afgørende vægt på, at de øvrige vægte blev tilstrækkeligt imødekommet. Hvis det er rigtigt, skal ministeren ikke gøre det igen, for så aner vi jo ikke, hvad vi siger ja til. Det vil det meste af udvalget være enig i.

Miljøministeren: Jeg er ikke enig i Theresa Scavenius' og Søren Søndergaards fremstilling af regeringens politik. Vi har i Danmark enorme ambitioner på VE-området. Vi har lige aftalt en havplan, hvor vi fordobler arealet til vindmøller fra 15 pct. af Danmarks enorme havareal til 30 pct. Vi har også skrevet under på dokumenter med andre lande for at få udbygget vores vedvarende energi i et tempo, som i den grad haster. Det er vigtigt at sikre, at vi kan opføre havvindmølleparker på de bløde sedimenttyper, fordi det er der, vinden er. Kommissionens oprindelige forslag tog ikke højde for det, og man skal lave en række komplicerede, juridiske undtagelser for at kunne nå derhen. Derfor har vi kæmpet for det.

Og jeg er glad for, at der er lydhørhed over for det. Mange lande har skrevet under på de papirer, vi har underskrevet, så der er en fælles forståelse for, at vi skal den vej. Jeg anerkender ikke, at man så ikke er optaget af at løse vores natur- og biodiversitetsproblemer. Det skal kunne lade sig gøre i en sameksistens, hvor vi stadig opnår god miljøtilstand i havet. Det er jo ikke helt nemt, men det haster enormt meget at få løst klimaudfordringen, og derfor må regler for biodiversiteten ikke gå ud over løsningerne på klimaudfordringerne.

Regeringen mener, at det er nødvendigt, at vi investerer i vores forsvar, og at Forsvaret kan foretage øvelser på de arealer, der nu skal bruges til det. Ofte er forsvarsarealer nogle af de mest fantastiske områder med høj biodiversitet, men man skal jo også sikre, at man kan foretage de øvelser, der skal til. Man gør selvfølgelig alt, hvad man kan, for at beskytte yngleperioder og andet, men det er arealer til øvelser i Forsvaret.

Til Søren Søndergaard: Jeg kan godt forstå din pointe om afgørende vægt. Den store udfordring er, at det er højpolitisk i øjeblikket, både i Europa-Parlamentets fagudvalg og i Rådet. Det bevæger sig hele tiden. De lande, vi normalt arbejder sæt sammen med på miljøområdet, står i den nøjagtig samme situation – de kan heller ikke melde, hvordan man vil stille sig her. Jeg forstår godt, at det er besværligt at være Europaudvalget i forbindelse med denne sag, men vi kan ikke gøre det på anden måde, al den stund at der kommer nye kompromisforslag, som forhåbentlig går i den rigtige retning. Vi arbejder stenhårdt for at opnå et resultat, hvor Danmark vil kunne stemme ja, men vi er nødt til at bede om et bredt mandat.

Jens Henrik Thulesen Dahl: Det er jo en virkelig vidtgående forordning, og som ministeren gav udtryk for, aner vi ikke, hvor det ender henne. Det mener Danmarksdemokraterne er et alvorligt problem, når vi skal tage stilling til et forhandlingsoplæg.

Jeg vil opfordre ministeren til på forhånd at sende vægte og vurderinger til udvalget.

Forhandlingsoplægget er en smule bedre end det, vi har set på forhånd, men grundlæggende mangler vi konsekvensvurderingerne af tiltagene – både for landbrug, fiskeri og de byøkologiske tiltag. Når vi ikke har dem, synes jeg, det er svært at give mandat, og derfor kan vi ikke støtte forhandlingsoplægget.

Min fiskeforhandler har gjort mig opmærksom på udfordringen for fiskeynglen i forhold til mængden af skarv. Vil dette forslag give bedre eller dårligere mulighed for at regulere skarven af hensyn til fiskeynglen?

Henrik Møller: Debatten viser, at der er nogle balancer. Nogle mener, det er for uambitiøst i forhold til naturgenopretning, og andre mener, at det er for krævende og omkostningsfyldt for erhvervslivet. Jeg tror, man har ramt balancen. Er vi i mål? Nej, men det er et skridt i den rigtige retning. Jeg bakker op om regeringens forhandlingsoplæg.

Marianne Bigum: Socialistisk Folkeparti støtter ikke forhandlingsoplægget. Jeg er uenig i, at der er ramt en balance. Jeg er enig i, at der mangler mange analy-

ser, men grundlæggende undtager forhandlingsoplægget enhver forpligtelse til at lave nogen form for naturbeskyttelse. Det er elastik i metermål, at man lægger afgørende vægt på at blive imødekommet på en række parametre, der ikke går i naturens retning. Det er for tyndt.

Ministeren har i et tidligere samråd sagt, at Danmark ikke kan støtte denne forordning, fordi det sår usikkerhed om vores VE-mål og forsvarsarealer. Kommissionen har sagt klart fra start, at deres oprindelige forslag ikke skaber problemer for det. Jeg kan forstå, at ministeren kun vil forholde sig til det oprindelige forslag, men der forhandles jo, og derfor er det enormt vigtigt, at vi tager stilling til, hvad ministeren bringer med i de forhandlinger. Det, ministeren har bedt om, er skrevet ind i teksten nu. Det har hele tiden været intentionen, så det er ikke, fordi man sådan set har fået noget, men nu er det skrevet ind. Så argumentet om, at vi ikke kan støtte forslaget på grund af VE og Forsvaret, falder til jorden.

I kompromisforslaget står der: Produktionen og transporten af VE fra fornybare ressourcer er i altoverskyggende offentlig interesse. Det er simpelt hen samfundsmæssigt allermest vigtigt, og derfor kan medlemslandene undtage disse projekter – det er rent åben dør. Det samme skriver de fuldstændig utvetydigt om Forsvaret: Man antager, at det er i altoverskyggende offentlig interesse. Man skal ikke en gang ansøge om det. Så regeringens bekymringer er allerede skrevet ind i kompromisteksten.

Er ministeren enig i, at det nu står fuldstændig klart, at VE-udbygning anses for at være af væsentlig samfundsmæssig interesse, der kan begrunde fravigelse af forpligtelserne, og at regeringens bekymring i forhold til VE-udbygning derfor nu må ses som manet til jorden?

Er ministeren ligeledes enig i, at det nu står fuldstændigt klart, at Forsvarets aktiviteter er af væsentlig samfundsmæssig interesse, som ikke vil blive begrænset på nogen som helst måde som følge af den foreslåede artikel 5b?

Miljøministeren: Til Jens Henrik Thulesen Dahl: Der er ingen indikatorer for regulering af skarv i dette forslag.

Flere har nævnt proceduren i udvalget. Vi har fulgt de gældende procedurer i overensstemmelse med procedureberetningen. Vi har oversendt samlenotat, vi har beskrevet regeringens generelle holdning, og nu forelægger jeg de præcise vægte mundtligt. Jeg kan forstå, at der er en proces i gang med udmøntning af en ny procedureberetning. Den er ikke færdig endnu. Jeg vil henvise til Udenrigsministeriet, som er ressortministeriet for den proces. Vi følger bare de regler, der foreligger.

Til Marianne Bigum: Jeg er helt enig i, at forhandlingerne går i den rigtige retning. Det har vi arbejdet for – ikke alene, men med mange andre lande. Det er positivt. Om det ender sådan, ved vi ikke – det er ikke det endelige forslag. Der forhandles stadig, så vi har ikke set den samlede pakke endnu. Derfor er det vigtigt, at forhandlingsoplægget tager udgangspunkt i det oprindelige forslag. Det er helt relevant at se på kompromiserne, og dem har jeg forsøgt at redegøre for, men før vi har det endelige forslag til afstemning i Rådet, er det det oprindelige forslag, vi må tage stilling til.

Jeg er med på, at dette ikke er et normalt forløb. Det fylder enormt. Jeg følger med i debatten i Europa-Parlamentet og har set, hvordan det kløver partigrupperne. Og hvis forslaget kan vedtages – hvilket jeg håber – kommer næste skridt, som er forhandlingerne mellem det næste formandskab, nemlig Spanien, og Europa-Parlamentet, som også bliver meget kompliceret. Det er meget omfangsrigt og meget vigtigt. Det indstilles, at man fra dansk side støtter forslaget, men vi lægger vægt på en række ting i forhandlingerne.

Alexander Ryle: Liberal Alliance kan ikke støtte regeringens forsøg på at modarbejde EU's ambition om mere natur. Derudover mener vi ikke, at forslaget er godt nok belyst, bl.a. hvad angår de økonomiske gevinster ved f.eks. større fiskebestande.

Vi noterer os også, at en del af høringssvarene er kritiske, f.eks. fra Dansk Industri, Green Power Denmark og Landbrug & Fødevarer, som jo nærmest advarer mod at støtte forslaget, fordi det ikke har været muligt at skønne de erhvervsøkonomiske konsekvenser og forpligtelser. Derfor kan Liberal Alliance ikke støtte forhandlingsoplægget.

Alex Ahrendtsen: På den ene side har vi de røde partier, der synes, det er for lidt, og på den anden side synes Dansk Folkeparti, at det går for vidt.

Som jeg forstår ministeren, vil EU's store hammer falde over den stakkels kystfisker på Sydfyn. Hans naturvenlige bundgarn vil blive ramt, mens den nederlandske bomtrawl ikke vil blive ramt, og han vil få lov til at køre sine store fabrikker ind og ødelægge havmiljøet, sådan som han altid har gjort. Kan ministeren ikke se, at det er helt galt? Den såkaldte naturgenopretning er jo ikke naturgenopretning. Det er jo et bombardement med vandmeloner, som er grønne udenpå og røde indeni. Det vil skade erhvervmiljøet i Danmark – landbrug, fiskeri osv. Alene af den grund burde regeringen bekæmpe forslaget indædt. Er ministeren ikke enig i det?

Theresa Scavenius: Ministeren opstiller et modsætningsforhold mellem havvind og miljø, hvilket ikke er rimeligt. Grundproblematikken er jo ikke havvind, men overfiskeri. Det grundlæggende problem – både klimapolitisk og miljøpolitisk – er vores industrielle landbrugs- og fiskeproduktion.

Miljøministeren: Jeg er ikke enig i, at regeringen modarbejder naturhensyn. Regeringens hensyn er netop de hensyn, Alexander Ryle læser op lige derefter. Til Alex Ahrendtsen: Hvis de sydfynske fiskere, du nævner, ikke ødelægger havbunden, kan det jo fint fortsætte. Det skal i øvrigt adresseres i havstrategidirektivet.

Til Theresa Scavenius: Det er vigtigt at få det ind på skrift i den endelige tekst, at vi kan fortsætte med at opføre havvindmøller. Erfaringen er, at man faktisk kan opføre havvindmøller og til en vis grad forbedre undervandsbiologien, i hvert fald for visse dyrearter.

Christian Friis Bach: Det lykkedes ikke at få ministeren til at justere forhandlingsoplægget som følge af debatten. Det lykkedes at få Søren Søndergaard til

at storrose EU og Kommissionen. Det er faktisk et godt resultat af dagens drøftelse.

Når man lytter til udvalget og ikke mindst Marianne Bigums glimrende indlæg, som redegjorde for, at regeringens bekymringer i stort omfang er imødekommet i kompromisforslaget, vil jeg opfordre regeringen til at justere forhandlingsoplægget og mere entydigt bakke op om det, der nu ligger. Hvad er det mere præcist, regeringen nu vil arbejde for at få ændret i kompromisforslaget, når der er møde i Coreper i dag og på fredag? Er vi ikke et sted, hvor regeringen burde bakke entydigt op?

Marianne Bigum: Jeg nævnte for ministeren forleden, at det havde været rigtig godt at få lige præcis dette forhandlingsoplæg forud for mødet i dag, så vi kunne have en bedre diskussion. Jeg er ked af, det ikke blev sendt over. Jeg er med på, at vi har nogle procedurer, men ministeren kan jo gøre, som han vil, så han kunne have sendt det over – det har andre ministre gjort tidligere.

Det er kritisabelt, at man siger, at man kan være med, hvis man kan få undtaget stort set det hele. Ministeren siger selv, at de arbejder stenhårdt på et resultat, som vi kan stemme ja til. Det er jeg lidt bekymret for, for det, man arbejder for, kommer ikke til at bringe os i mål. Jeg er helt med på, at vi skal have nogle bedre analyser af konsekvenserne, både for naturen og for erhvervslivet. Men forordningen skal også bringe os fremad.

Angående det, at vi forholder os til det oprindelige forslag og ikke til kompromisforslagene: Jeg hører, hvad ministeren siger, men det er bare så vigtigt, at vi ved, hvor regeringen står i forhold til det, der ligger nu, for ministeren kommer jo ikke tilbage med et nyt forhandlingsoplæg, når det endelige forslag foreligger. Lige præcis denne dagsorden er på en knivsæg i EU, og det er så vigtigt, at Danmark stiller sig på den rigtige side, så vi får en naturgenopretningsforordning i EU, ellers kommer den ikke.

Regeringen skriver i sin generelle holdning, at den ønsker, »at kravet om at undgå forringelse af naturen justeres, således at der indføres en væsentlighedsgrænse, og kravet ikke går videre end formålet om at sikre, at genopretningsbehovet ikke stiger yderligere i fremtiden.« Hvad er regeringens definition af »en væsentlig forringelse«, og anerkender ministeren, at en sådan formulering giver elastik i metermål for medlemslandenes fortolkning af habitatdirektivets artikel 6 stk. 2, der forpligter medlemslandene til at undgå forringelser af Natura 2000-områderne?

Hvordan stemmer det at indføre en væsentlighedsgrænse for forringelser af natur, som EU's medlemslande er forpligtet til at beskytte efter habitatdirektivet, overens med habitatdirektivets artikel 6 stk. 2, hvor der står, at medlemslandene skal træffe passende foranstaltninger for at undgå forringelse af naturtyperne?

Alex Ahrendtsen: Som jeg kan udlede af vores debat, vil nederlandske bomtrawl ikke blive omfattet af naturgenopretningsforordningen, så de kan fortsat ødelægge havbunden, mens kystfiskeren i Danmark heller ikke bliver omfattet af forordningen, hvis EU vurderer, at deres fiskeri er i overensstemmelse med krite-

rieme i naturgenopretningsplanen. Men EU vurderer, at kystfiskernes fiskeri ikke er miljøvenligt, selv om det er det. Kystfiskernes bundtrawl skader ikke miljøet. Hvorfor inddrager naturgenopretningsforordningen ikke de nederlandske bomtrawl? Jeg forstår det simpelt hen ikke.

Miljøministeren: Til Christian Friis Bach: Jeg er enig i analysen af, at der er lydhørhed over for vigtige dele af bekymringerne i forhandlingsoplægget. Men vi har ikke det endelige forslag, og derfor er opgaven for os at fastholde den udvikling og få flere bekymringer imødekommet. Det er det, møderne i Coreper kommer til at handle om for os.

Til Marianne Bigum: Jeg er helt enig i, at det er på en knivsæg, både i Europa-Parlamentet og i Rådet. Derfor er forhandlingerne så højintense i øjeblikket. Jeg mener, det ville være ulykkeligt, hvis vi ikke lykkedes med denne forordning. Vi går ind i en sæson, hvor vi nærmer os valg til Europa-Parlamentet, så derfor er det meget vigtigt, at vi får en afklaring nu. Ellers skal det spanske formandskab tage over. Jeg har ikke noget dårligt at sige om det kommende spanske formandskab, men Sverige har gjort et fremragende stykke arbejde, og vi vil meget gerne have en afgørelse snart – og gerne en afgørelse, hvor Danmark spiller en stor rolle.

Det er vigtigt at præcisere, at vi ikke lægger afgørende vægt på hver enkelt punkt i forhandlingsoplægget – det er en samlet vurdering af imødekommelsen af de enkelte elementer.

Marianne Bigum spørger også til ikkeforringelse. I dag har vi krav i Natura 2000-områder om ikkeforringelse. Kommissionens forslag til naturgenopretningsforordningen indeholder en forpligtelse til at undgå forringelse af de omfattede naturtyper, uanset hvor de forekommer, samt for levesteder under genopretning. Formålet er at sikre, at genopretningsbehovet ikke stiger yderligere i fremtiden. I et kompromisforslag fra formandskabet indskrænkes kravet om ikkeforringelse, så det ikke gælder for alle områder, hvor naturtyperne forekommer. Med det forslag skal medlemsstaterne undgå væsentlig forringelse af områder, hvor der er opnået god tilstand og tilstrækkelig kvalitet af levesteder, og de skal træffe foranstaltninger med henblik på at undgå forringelse af naturarealer, som er nødvendige for at opnå forpligtelsen til at træffe genopretningsforanstaltninger for at opnå god tilstand. Dermed ændres bestemmelserne om berettiget manglende opfyldelse, således at kravet om, at der ikke kan findes en mindre skadelig alternativ løsning, ikke skal vurderes ud fra den enkelte sag.

Til Alex Ahrendtsen: Hvis de nederlandske bomtrawl går på de rev, som skal beskyttes, kan de også blive omfattet af naturgenopretningsforordningen. Men det er naturdirektiverne, der fortsat er gældende her. Derudover kan man regulere EU's fælles fiskeripolitik, hvilket man gør – også af nederlandske bomtrawl.

Marianne Bigum: Det er rigtigt, at der kun lægges afgørende vægt på et tilfredsstillende samlet resultat for Danmark, men der lægges til gengæld stor vægt på alle de undtagelser, ministeren læste op. Så bliver det altså svært at finde noget brugbart, og vi finder jo ikke en balance, når der lægges stor vægt på det

hele. Det er derfor, forhandlingsoplægget er så uklart. Når man lægger stor vægt på så mange ting, kommer naturen til at tabe.

Hvad er regeringens holdning til, at medlemslandene skal have en længere tidsfrist for udarbejdelse af nationale genopretningsplaner? Og hvordan stemmer det overens med, at ministeren selv så sent som på rådsmødet i december 2022 om EU's naturgenopretningsforordning sagde, at EU skal komme op i omdrejninger, hvis vi skal tackle natur- og biodiversitetskrisen: Vi skal styrke vores indsats i alle medlemslandene signifikant, og vi skal øge og give bedre muligheder for natur- og biodiversitet. Og samme måned sagde ministeren til FN's biodiversitetskonference i Montreal: »Naturen er i krise og har brug for akut førstehjælp. Det her giver os noget at arbejde ud fra, og som ny miljøminister får jeg med aftalen nogle redskaber og konkrete mål, som jeg vil bruge maksimalt. Retningen i aftalen er rigtig, men min analyse er, at der er brug for markant mere, når det gælder den konkrete opfølgning i de enkelte lande.« Hvordan harmonerer det med regeringens forhandlingsoplæg?

Alex Ahrendtsen: Hvis naturgenopretningen skal give mening, skal de nederlandske bomtrawl forbydes. Det bliver de ikke med denne plan. Vil regeringen lægge afgørende vægt på, at bomtrawl bliver forbudt i forbindelse med naturgenopretningsforordningen?

Miljøministeren: Til Marianne Bigum: Medlemsstaterne har 2 år til at udarbejde planerne. Vi lægger ikke op til at få udskudt den 2-årige periode.

Vi ved godt, at man ikke kan få alt igennem i forhandlinger, og vægtene er ikke ligestillede, for vi er nødt til at se på den samlede imødekommelse. På nogle af punkterne kan vi få en masse indhold igennem – vi arbejder f.eks. hårdt for at sikre uændrede muligheder for VE-udbygning. På andre punkter kan vi måske få mindre igennem, og så laver vi en samlet vægtning af det.

Til Alex Ahrendtsen: Vi kommer ikke til at lægge afgørende vægt på et enkelt element som bomtrawl eller andre ting. Havde vi gjort det, havde vi efter min bedste overbevisning ikke været et relevant land i forhandlingerne. De andre lande vil med en vis ret kunne sige, at det ikke er her, man skal regulere den generelle fiskeripolitik. Jeg kan sagtens forstå, at du rejser sagen, for den er relevant både politisk og miljømæssigt, men det er ikke det rette sted at rejse denne sag.

Marianne Bigum: Det er positivt, at ministeren ikke vil lægge op til at udskyde de nationale genopretningsplaner, men ministeren bør arbejde for, at det ikke sker. Nogle lande vil gerne udskyde det, og det er enormt vigtigt i forhold til vores globale ansvar, at vi her i de rigeste lande selvfølgelig lever op til vores forpligtelser og ikke udskyder dem.

Angående skovøkosystemernes tilstand: I kompromisforslaget fra det svenske formandskab lægges der op til, at kun mængden af dødt ved og almindelige fugle fastholdes som indikatorer for skovøkosystemernes tilstand. Det er helt essentielt, at medlemslandene ikke kan vælge og vrage mellem indikatorerne, hvis vi skal sikre gode skovøkosystemer. Indikatorerne skal reflektere både sko-

vens komposition, struktur og funktion. Derfor bør aldersstruktur – dvs. skove med uens alderssammensætning – sammenhæng af skove og lagre af organisk materiale som minimum fortsat være obligatoriske indikatorer. Hvad mener ministeren om kompromisforslaget? Vil det være med til at sikre skovenes bedring, når medlemslandene selv kan vælge og vrage mellem indikatorerne?

Miljøministeren: Selvfølgelig skal det være realistisk at nå at udarbejde planerne, men problemstillingen kræver, at vi ikke tøver. Derfor skal man være påpasselig med at udskyde planerne. Men det er ikke en del af regeringens forhandlingsoplæg at arbejde for, at planerne ikke bliver udskudt.

Som forslaget foreligger nu – og det kan jo være, at der kommer et nyt kompromisforslag på fredag – fastholder man dødt ved og skovfugle som obligatoriske indikatorer. Det er positivt. Derudover kan man til- og fravælge et antal indikatorer ud fra en fælles bruttoliste, og man skal beskrive i sine planer, hvordan det lever op til de overordnede krav. Den europæiske natur er forskellig, og derfor synes vi, det er fornuftigt med en bruttoliste, samtidig med at de to obligatoriske indikatorer sikrer det, der er helt afgørende væsentligt.

Marianne Bigum: Men dødt ved og almindelige fugle er ikke nok til at vurdere skovøkosystemer – ret meget skov uden høj biodiversitet kan leve op til de krav. Ministeren skal være opmærksom på udvandingen, for vi har også interesse i, at naturen skal hænge sammen i skovene.

Angående de samfundsøkonomiske gevinster af forslaget: Kommissionen har skrevet, at det udgør 23,6 mia. kr. årligt for Danmark. Regeringen har regnet på de statsfinansielle og de erhvervsøkonomiske konsekvenser, men ikke de samfundsøkonomiske gevinster. Vi har snakket om det før på samråd, hvor ministeren har sagt, at det kan man ikke regne på. Det er bekymrende, at vi affejer de samfundsøkonomiske gevinster. Kommissionen vurderer det til at være 15 gange større end udgifterne. Regeringens forhandlingsoplæg lægger op til, at udgifterne skal nedbringes markant, men man tager ikke højde for, at vi kan få rigtig store samfundsøkonomiske gevinster ved det. Svaret vil igen være, at man ikke kan regne på det, så nu vil jeg stille mit opfølgende spørgsmål med det samme: Skal det forstås således, at Danmark ikke lave naturpolitik, fordi Finansministeriet ikke kan regne på det? Og skal det betyde, at vi underminerer den samlede EU-politik på området? Ministeren anerkender, at skånsomt fiskeri giver flere fisk. Det er godt for erhvervet og for den stabile fødevarerproduktion, som jeg er helt enig i, at vi skal støtte. Men i og med, at Finansministeriet ikke kan regne på det, fortsætter vi med det, som vi ved er dårligt, og vi modarbejder ikke bare danske tiltag men også europæiske tiltag for omstilling.

Jeg er helt enig i, at forhandlingerne er komplicerede, men den danske regering har ikke gjort det nemmere. Ministeren sagde bl.a. på samrådet, at det kun er på grund af VE og forsvar, at vi ikke kan støtte forslaget. Hvordan hænger det sammen med det, Altinget skriver i dag om de komplekse forhandlinger: »For danskerne og hollænderne er der særligt fokus på det følsomme i forhold til landbrugsspørgsmål i lovgivningen«. Derudover skriver de, at de mest pressemedlemmer er fra den socialdemokratiske og liberale partigruppe. Vil ministe-

ren bekræfte, at man i forhandlingsoplægget også prioriterer beskyttelse af det eksisterende landbrug og trawlfiskeri, og at det ikke vil være med til at drive den nødvendige omstilling, som vi har brug for?

Miljøministeren: Angående skov: I kompromisforslaget definerer man to typer af indikatorer. Derudover skal landene vælge tre indikatorer yderligere ud fra en bruttoliste og begrunde, hvordan man vil arbejde med de tre indikatorer.

Jeg er ikke enig i præmissen om, at Danmark på nogen måde skulle underminere eller modarbejde forslaget. Første linje i forhandlingsoplægget er, at man fra dansk side støtter forslaget. Der er nogle elementer, som for os er vigtige at få knæsat som klare regler og principper. Vi har brugt suverænt mest energi, tid og politisk kapital på udbygningen af VE. Det *skal* kunne lade sig gøre at udbygge VE og genoprette vores natur. Sådan stod det ikke i det oprindelige forslag. En lang række lande tolkede det oprindelige forslag på samme måde, og derfor har vi arbejdet hårdt for det, og vi har også nået nogle mål. Så det er positivt, at der er lydhørhed over for det. Men det betyder da ikke, at Danmark har undermineret forslaget. Vi har kvalificeret og forbedret forslaget, så naturgenopretningen ikke spænder ben for, at vi skruer op for planerne om VE.

Vedrørende Finansministeriets regnemetoder: Man forsøger at udarbejde forskellige grønne mekanismer, hvilket jeg støtter. Men man må anvende de regnemetoder, der nu er i et land. Der er masser af politisk debat om disse, og der er mange forskellige holdninger til regnemetoderne, men det ændrer ikke på, at det er dem, vi er nødt til at bruge. Betyder det så, at vi ikke kan lave naturgenopretning eller miljøtiltag? På ingen måde. Vi er lige blevet enige om en havplan, hvor vi indfører 10 pct. strengt beskyttet natur på det danske havområde. Det er et gigantisk område. Vi er et af de allerførste lande, der kan levere 31,5 pct. beskyttet område og 10 pct. strengt beskyttet område.

Marianne Bigum: Problemet er, at ministeren og regeringen fra start har meldt ud, at man ikke vil medregne nogen form for gevinst – man vil kun kigge på udgifterne og ikke på indtægterne. Med den grønne bnp havde vi sådan set i efteråret 2022 fået kvantificeret, at dette er en god forretning. Jeg synes, det er ærgerligt, at man ikke har forsøgt at kvantificere det, om det så var det ene, det andet eller det tredje beløb. Det her er EU's store naturlov. Det kommer til at definere den måde, vi skal genoprette naturen de næste mange år. Og at en manglende opdatering af en dansk regnemodel i Finansministeriet – som Socialistisk Folkeparti i øvrigt har presset på for i årevis – nu står i vejen for, at vi kan vurdere, at indtægterne vil være større end udgifterne, er rigtig ærgerligt.

Angående havplanen: Ja, vi udlægger arealer til beskyttet og strengt beskyttet område. Men vi udlægger dem. Den reelle beskyttelse halter gevaldigt, hvilket også risikerer at ske med naturgenopretningsplanerne. Det er ikke nok bare at udlægge arealer og sige, at her skal vi have natur. Man er nødt til rent faktisk at genoprette, styrke og beskytte naturen, hvor den er. Det er der, regeringens politik gang på gang halter.

Regeringens væsentlige betænkeligheder er de statsfinansielle konsekvenser, som i rammenotatet angives til at være mere end 1 mia. kr. om året. Lad os an-

tage, at det passer, og at vi mener, at det er for dyrt. Hvorfor er Danmark så ikke blandt de lande, som har ønsket en ny EU-finansieringskilde, som skal medvirke til at udmønte forpligtelserne? Der er en note fra corepermødet den 9. juni 2023, hvor der oplyses, at delegationerne værdsætter forslaget om en ny artikel 18 om finansiering, mens seks medlemslande – Cypern, Grækenland, Polen, Østrig, Slovakiet og Letland – også støttede forslaget om at etablere en særlig fond til at finansiere genopretningsmål. Men Danmark støttede ikke, at vi skulle have flere EU-midler til at nedbringe de statsfinansielle økonomiske omkostninger, som er en af de helt store barrierer for, at regeringen for alvor tapper ind på denne dagsorden.

Miljøministeren: Jeg kan ikke tro, at Socialistisk Folkeparti skulle mene, at disse seks lande skulle være vores miljøalliancelandede. Her gemmer der sig en anden diskussion om, hvornår man tager hul på EU's nye flerårige budget, hvor der er en meget klar sammenhæng mellem de lande, som er nettobidragydere og nettomodtagere. Af mange årsager har vi i Danmark ikke interesse i, at forhandlingerne om EU's flerårige budget åbnes nu. Så man skal lige overveje, hvilke motiver de forskellige lande bringer med sig. Vi lytter selvfølgelig til alle landes argumenter, og vi skaber gerne alliancer for at opnå vores mål. Men der er meget klare grunde til, at Danmark ikke var blandt de seks lande, og det handler ikke om miljøpolitik, det er en helt anden økonomisk diskussion i EU.

Marianne Bigum: De seks lande støttede et forslag om at etablere en særlig fond til at finansiere genopretningsmål, og det er lande, som ikke har de store økonomiske muligheder for det. Hvis ministeren har lyst til at samarbejde med andre lande om at etablere en særlig fond til at støtte naturgenopretningsforordningen, så synes jeg, det er fantastisk. Og hvis der er noget i deres forslag, vi ikke kan tilslutte os, vil jeg krydse fingre for, at ministeren laver sit eget forslag og samler en gruppe lande, som ministeren hellere vil samarbejde med om at nedbringe de statsøkonomiske finansielle omkostninger.

I Danmark har vi tørke. Ifølge WHO havde vi 15.700 dødsfald i Europa under sidste års hedebløge – læg dertil dødstal fra oversvømmelser. Det kommer kun til at blive værre. Naturgenopretning er noget af det allervigtigste, vi kan gøre, både i forhold til klimatilpasning og reduktion i udledning af vores klimagasser. Urbane økosystemer er også en del af forslaget, hvilket man har problematiseret, fordi man synes, det er svært. Urbane økosystemer er f.eks. grønne tage og grønne arealer, som kan være med til at sænke temperaturen i byerne og gøre levevilkårene for mennesker bedre. 40 pct. af EU's borgere lever i byer, så det er virkelig vigtigt, at vi gør byerne grønnere. Jeg oplever, at man helt generelt er bange for at skulle omstille sig.

Jeg havde håbet, at vi havde fået et forhandlingsoplæg, der forholdt sig til ændringsforslagene fra det svenske formandskab. Ser ministeren forslaget i sin nuværende form som en væsentlig byrde for Danmark, eller ser ministeren, at regeringen er imødekommet i så væsentlig en grad, at regeringen vil stemme for forslaget?

Jeg kan se, at en del af forslagene udvander det oprindelige forslag –

det er jeg rigtig ked af. Støtter regeringen alle lempelserne? Og vil regeringen arbejde for at presse nogle af dem i den anden retning?

Miljøministeren: Regeringen har ikke en holdning til EU's flerårige budget på nuværende tidspunkt, eller om det kunne være relevant at have en sådan fond. Vi forhandler EU's flerårige budget, når det skal forhandles og ikke løbende igennem perioden. Der er simpelt hen uenighed om det i EU. Nogle lande prøver at tage forhandlingerne op igen og igen. Den holdning har regeringen ikke. Så jeg kan sagtens forstå, hvad Marianne Bigum siger, men det er et paradigmebrud, vi ikke tillader, for så risikerer vi, at kassen er tom, når vi skal løse andre udfordringer.

Jeg er fuldstændig enig i de problemer, Marianne Bigum nævner. Forslagene om mere bynatur hilser regeringen velkommen. Ud over den generelle velfærd er det også sådan, at økosystemerne i byerne minimerer risiko for oversvømmelser og luftforurening. Men der er kæmpe politiske kampe i byerne på grund af udfordringer med areal. Man vil jo både rumme grøn natur, boliger, infrastruktur, erhvervsområder osv.

Forhandlingsoplægget, som jeg har læst op i dag, baserer sig på det oprindelige forslag. Formandskabets kompromisforslag er flere gode skridt i den rigtige retning. Det meste kan regeringen støtte, men forhandlingerne er ikke slut endnu, og derfor ved vi ikke, om den bevægelse fortsætter, eller om den går den anden vej. Det er for tidligt at konkludere på det – det er desværre vilkårene.

Marianne Bigum: I Danmark har vi 2,5 pct. natur, så noget skal der jo ske, og det kommer til at være rigtig svært. Nogle ting skal vi samtænke meget mere, og nogle ting skal vi prioritere højere end andet. Det er det, en omstilling indebærer, og vi skal ikke være bange for at tage politisk lederskab og guide omstillingen. Vi ved, det giver god mening at have mere natur. Vi siger »krise« så ofte, at vi har glemmt, hvor alvorligt det er, men vi står over for et økosystemkollaps og svære vilkår for vores børn. Så det er nu, vi skal handle og have de store omstillinger i gang. Derfor er en fond en rigtig god idé, så det ikke bliver de lokale økonomier, der spænder ben for de nødvendige store skridt, som skal til på EU-plan. Og det er jo også det, regeringen siger.

Jeg har flere gange spurgt til, hvilke hensyn der skal tages. Ministeren har hele tiden sagt, at det er VE og forsvar. Men vil ministeren ikke bekræfte, at det ikke kun er VE og forsvar, men at det i forhandlingsoplægget også handler om landbrug og bundtrawl?

Miljøministeren: Jeg er helt enig i, at vi skal handle nu. Vi er ikke afvisende over for en fond, men lad os tage den drøftelse, når vi tager hul på forhandlingerne om EU's flerårige budget. Der kan dog være fornuft i, at ansvaret ligger hos medlemslandene. Dette handler jo også om, at man ikke skal fortsætte med at ødelægge naturen. Så der er vis fornuft i, at de enkelte lande, erhvervslivet og de enkelte borgere har ansvar for, at man ikke forringer yderligere og bare sender regningen videre til andre, der skal rydde op, mens man fortsætter med at ødelægge naturen. Det har en vis form for opdragende effekt. Men lad os tage den drøftelse, når det bliver aktuelt.

I forhandlingerne er det den store VE-udbygning, som har fyldt mest for os.

Marianne Bigum: Jeg forstod ikke det med regninger og ansvar. Danmark er et af de lande med mindst natur overhovedet i hele verden. 2,5 pct. Og det vil kun koste os 1,1 mia. kr. om året at gøre noget ved det. Jeg synes, det er en rigtig god idé med en fond, men ærlig talt mener jeg også, at Danmark som et rigt land sagtens kunne byde ind selv. Det er ikke mange penge – selv hvis man ikke regner gevinsterne med.

Vi skulle have bidt til bolle fra start, og regeringen har lagt en helt forkert linje fra begyndelsen. Jeg håber virkelig for Europa, at Danmark er med til at lande en aftale, som ikke er totalt udvandet. Det, at vi i Danmark ikke kan finde ud af at regne det i Finansministeriet, skal altså ikke gå ud over resten af Europa og deres natur.

Miljøministeren: Vi har prøvet alt, hvad vi kunne, for at bide til bolle i denne sag. Mit håb er også, at vi kan lande en afgørelse. Det er ikke realistisk, at alle lande kan blive enige om det hele, der vil være modstand lige til det sidste. Jeg håber, at Danmark spiller en afgørende rolle i de videre forhandlinger.

Debatten om fonden må udestå. Min pointe var, at et af formålene med forordningen er, at man ikke skal forringe naturen yderligere, for så er der bare endnu mere at skulle genoprette. At sikre sig imod yderligere forringelser kræver investeringer og politisk vilje. Dem, der skal foretage det, skal også have regningen for at rydde op, så det hænger sammen. Nogle lande vil miste incitamentet til at stoppe forringelse af naturen, hvis der er en fond til at rydde op for dem.

Formanden: Jeg kan konkludere, at der ikke er flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Socialistisk Folkeparti, Danmarksdemokraterne, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti, Enhedslisten, Dansk Folkeparti, Radikal Venstre og Alternativet har ytret sig imod det.